

Кандидат за избор за
Главног јавног тужиоца
Јелена Милић

**ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И
УНАПРЕЂЕЊА
РАДА
ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У
СОМБОРУ**

За период од 2024. до 2030. године

1.

УВОД

Функција Главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Сомбору за коју сам поднела пријаву, сматрам да захтева највиши степен одговорности, посвећености, ентузијазма и стручности у домену вођења кривичних поступака, обезбеђивању правде и примењивању закона. Укључује вођење и координацију тима тужилаца, доношење одлука о откривању и препознавању кривичних дела и њиховом процесуирању пред надлежним органима, сарађивање са правосудним и другим државним органима и самим тим учествовање у развоју политике правосуђа. Захтева велику стручност, етичке стандарде и посвећеност јавном интересу.

С тим у вези, овај програм би се првенствено огледао у мом личном доприносу потврђивања и јачања интегритета, самосталности и независности носилаца јавнотужилачких функција у оквиру искључиве подређености Уставу, потврђеним међународним уговорима, закону, општеприхваћеним правилима међународног права и другог општег акта донетог у складу са законом и прописима којима је уређена ова област а у циљу што бољег и успешнијег вршења основне улоге јавног тужилаштва у друштву, односно гоњења учинилаца кривични и других кажњивих дела и других надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом.

Програм организације и унапређења рада Основног јавног тужилаштва у Сомбору, за период од 2024. до 2030. године (у даљем тексту Програм), садржи преглед активности које су усмерене ка обављању послова и задатака које Основно јавно тужилаштво у Сомбору треба да изврши у оквиру своје уставне и законске надлежности, како би се обезбедило законито и ефикасно остваривање функције тужиоца на подручју Основног јавног тужилаштва у Сомбору ради остваривања правне сигурности и обезбеђења поверења и подршке јавности у правосудни систем. Циљ Програма је успешно и што економичније унапређење поступања Јавног тужилаштва и сарадње са другим државним органима у борби против криминала и сузбијању кривичних дела.

Дужина трајања поступака је један од најпрепознатљивијих проблема који угрожавају правну сигурност грађана и владавину права. Дуга суђења су често разлог због којег грађани губе поверење у правосуђе, јер уколико се дуго чега на пресуду живот погођених грађана често постаје непоправљиво отежан. Устав Републике Србије гарантује право сваког грађанина да се поступак у коме учествује оконча у разумном временском периоду без неоправданог продужења. Остварење ефикасног суђења у кривичноправној ствари понајпре се тиче ефикасности истраге, а потом и самог судског процеса, па уколико ове активности правосудних органа трају неразумно дуго, угрожавају се права пре свега жртава односно оштећених у поступку, али и права окривљених. Непотребно одуговлачење ових процесних радњи може да има итетако озбиљне последице, нарочито у споровима с елементима породичног насиља, јер често доводе до великих тензија па и до материјалне и емотивне угрожености чланова породице, због чега би нарочити акценат и позорност морала бити управо на оваквим деликатним случајевима. Наравно, потребно је у сваком конкретном случају изнаћи уравнотежени однос ефикасности и доброг вршења правде како би ове активности јавног тужиоца и суда трајале само онолико колико је то неопходно.

Најважнији приоритети Програма које заступа тичу се јачања самосталности, независности и професионализма јавних тужилаца и унапређењу борбе против корупције, а у складу са нормативним оквирима (пре свега Уставним амандманима из 2022. године и законима донетим на основу њих) који су постављени у том домену. Неопходно је јачање људских, техничких и стручних капацитета јавног тужилаштва ради постизања оптималних резултата рада и у том смислу залагају се за повећање броја тужилачког и другог особља, за оспособљавање тужилачких помоћника у раду и вештинама заступања оптужби пред судом и пружање помоћи тужилачким приправницима. Нема сумње да је доследно спровођење основних принципа у раду јавног тужилаштва од кључне важности за успешно обављање свих послова из уставом и законом додељене надлежности. Сматрам неопходним пружање подршке спровођењу сталних обука јавних тужилаца и других запослених у Тужилаштву, при чему обуке носилаца јавнотужилачке функције не би требало да буду стриктно ограничене на кривичноправне области, већ би требало да обухватају и обуке из етике, и др.релевантних области као што је управљање предметима, вештине заступања, познавање страних језика, познавање друштвених наука. Обуке као такве морају да буду и право али и дужност јавних тужилаца.

Такође, у свом поступању јавно тужилаштво се ослања и на рад других државних органа, те је неопходно унапређење сарадње са њима, пружање међународне правне помоћи, те на најбољи начин промовисање и транспарентност рада Основног јавног тужилаштва у Сомбору. Нарочита и изврсна сарадња између тужилаштва и полиције је кључ успеха осуђујуће пресуде, те је од немерљиве важности управо створити успешну међусобну координацију и поверење ових државних органа и њихов тимски рад.

Као посебан важан сегмент рада у Основном јавном тужилаштву у Сомбору сматрам и стварање повољне радне климе како за носиоце јавнотужилачке истраге тако и за остале запослене, јер је иста предуслов за успешно обављање послова. Када је радна околина позитивна и подржавајућа, запослени су склонији да своје радне задатке и послове обављају са већом мотивацијом и ангажовањем што несумњиво доводи до ефикаснијег рада тужилаштва у целини и може представљати само општу добробит у смислу успешно решеног што већег броја предмета, а у духу самосталности, стручности, савесности, непристрасности, правичности, и без непотребног одлагања, наравно у циљу најбоље могуће заштите јавног интереса како то закон обавезује.

2.

НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РАСПОРЕД ПОСЛОВА У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У СОМБОРУ

Основно јавно тужилаштво у Сомбору је самостални државни орган који гони учиниоце кривичних дела и других кажњивих дела и предузима мере за заштиту уставности и законитости. Основно јавно тужилаштво у Сомбору поступа пред Основним судом у Сомбору, као стварно и месно надлежним судом. Подручје Основног јавног тужилаштва у Сомбору покрива територију општина Сомбор, Апатин и Оџаци.

Програм предвиђа начин организовања, односно распоред послова ради реализације Програма и законске надлежности Основног јавног тужилаштва, тј.

одређени су носиоци за извршење послова према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Основном јавном тужилаштву.

2.1 Стварна надлежност

Одредбама којима се одређује стварна надлежност суда одређена је и стварна надлежност тужилаштва. Неопходно је предузимање свих радњи и мера на које је Главни јавни тужилац овлашћен и оних везаних за учествовање и у другим поступцима (осим кривичног) када је за то овлашћен позитивним прописима (парничним, ванпарничним и управним) у ситуацијама када је то потребно ради заштите општег и појединачног интереса и вредности друштва. Старају се да Основно јавно тужилаштво у Сомбору предузима и друге радње из своје надлежности и доноси одлуке и по другим законима и то Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Породичном закону, Закону о одузимању имовине проистекле из кривичних дела.

2.2. Месна надлежност

Основно јавно тужилаштво у Сомбору је месно надлежно за територију Града Сомбора и општине Апатин и Озаци. Радње на које је јавни тужилац Основног јавног тужилаштва у Сомбору овлашћен, предузимају се пред месно надлежним Основним судом у Сомбору, Привредним судом у Сомбору и Прекршајним судом у Сомбору. На подручју месне надлежности овог тужилаштва законом утврђене полицијске послове обавља Полицијска управа Сомбор. Месна надлежност Основног јавног тужилаштва у Сомбору има специфичност што је гранична територија према Р. Хрватској и Р. Мађарској. Појава миграција држављана из држава Азије и Африке од половине 2015. Годинег допринели су повећању броја кривичног дела недозвољен прелазак државне границе и кријумчарење људи из члана 350 КЗ, нарочито у периоду од 2018. године до 2022. године и у том делу треба радити на унапређењу сарадње са граничном полицијом поготово према Р. Мађарској због географске специфичности границе.

2.3 Организација

На реализацији послова утврђених Програмом и планом рада Основног јавног тужилаштва у Сомбору, за сваку календарску годину ангажоваће се Главни јавни тужилац, јавни тужиоци и запослени, распоређени у организационе јединице Основног јавног тужилаштва у Сомбору и то:

- кривично одељење,
- писарница,
- рачуноводство,
- техничка служба.

Јавнотужилачку функцију у Основном јавном тужилаштву у Сомбору тренутно врше в.ф. Главног јавног тужиоца и 8 јавних тужилаца. За обављање послова из делокруга Основног јавног тужилаштва у Сомбору систематизовано је 12 радних места, са 15 запослених.

Главни јавни тужилац поред послова који су законом стављени у његову искључиву надлежност организује рад Основног јавног тужилаштва у циљу реализације Програма, врши надзор над радом јавних тужилаца и других запослених у тужилаштву, са циљем да се планирани послови и задаци успешно и благовремено остваре и одређује послове који се поред планираних послова у току године имају

извршити и носиоце тих послова, а према указаној потреби врши и измене и допуне Програма.

У кривично одељење распоређују се јавни тужиоци, тужилачки помоћници и тужилачки приправници. У Основном јавном тужилаштву у Сомбору систематизовано је осам места јавних тужилаца која су попуњена, три места тужилачких помоћника, која су попуњена и једно место тужилачког приправника које је упражњено. Потребно је извршити званичну поделу предмета у рад тужилачким помоћницима који су према сложености, у складу са том категоријом обрађивача (предмети где постоји могућност примене одлагања кривичног гоњења, КТР предмети, посебно захтеви за поступање по замолницама) чиме би се растеретио рад јавних тужилаца и тиме би исти били у могућности да ефикасније поступају у сложенијим предметима које имају у раду. Осим тога, на овај начин би се створила могућност за адекватно праћење и оцењивање рада тужилачких помоћника.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном јавном тужилаштву у Сомбору одређен је број извршилаца у писарници, рачуноводству и техничкој служби, а у вези с тим највећи проблем у раду тренутно се односи на број записничара (садашње стање – пет) и уписничара (садашње стање – три плус административни секретар), као и тужичких помоћника, а имајући у виду обим послова јавних тужилаца, ако се узме у обзир да је према Годишњем извештају о раду Основног јавног тужилаштва у Сомбору за 2023. годину у КТ уписник заведено 1233 предмета против 1257 лица и 1756 нових КТР предмета, неопходно је обезбедити по сваком јавном тужиоцу једног записничара или дактилографа, као и тужилачког помоћника, какав стандард је приближно постигнут у организацији посла у већини судова, а све како би се омогућило ефикасније и ажурније поступање.

Руковођење јавним тужилаштвом обухвата читав низ активности усмерених ка доброј организацији рада и обезбеђењу свих неопходних услова за правилан, благовремен и законит рад.

3.

ПОСЛОВИ ИЗ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНЕ НАДЛЕЖНОСТИ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА

3.1 Поступање по предметима

Обим рада Основног јавног тужилаштва на решавању предмета из законом утврђене надлежности одређен је приливом нових предмета у току године, те бројем предмета тог тужилаштва из ранијих година.

На обради предмета у кривичној материји радиће главни јавни тужилац и сви јавни тужиоци. У обради предмета јавним тужиоцима ће помагати тужилачки помоћници и тужилачки приправник.

Странке које не прими јавни тужилац прима јавни тужилац кога одреди Главни тужилац, а дежурни тужилац врши пријем грађана и даје грађанима обавештења.

Обавештења о предметима даје радник писарнице, уз обавезну претходну консултацију са јавним тужиоцем који обрађује предмет.

3.2 Праћење рада јавног тужилаштва

Поред општег праћења рада јавног тужилаштва у борби против криминалитета и остварења уставности и законитости, Главни јавни тужилац ће сачињавати редовне извештаје и све извештаје који захтевају непосредно Више тужилаштво, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду и Републичко јавно тужилаштво, те ће се истима прослеђивати.

Упутства за поступање у појединим предметима даје Главни јавни тужилац и о датим упутствима водиће се евиденција и праћење истих.

Предмети формирано по притужбама и представкама грађана на рад Основног јавног тужилаштва у Сомбору и на рад јавних тужилаца, заводиће се Главном јавном тужиоцу.

3.3 Однос јавног тужилаштва према јавности и јачање поверења јавности

Своје деловање бих фокусирао на очување ауторитета и непристрасности јавног тужилаштва како је то прописано законом, са јаким акцентом на јачање поверења јавности у рад јавног тужилаштва у смислу правовременог обавештавања јавности о раду јавног тужилаштва у складу и у границама са законом. Основно јавно тужилаштво обавештава јавност о стању криминалитета и другим појавама које запази у раду, увек када за то постоји потреба. Основно јавно тужилаштво обавештава јавност о стварима у којима поступа ако то не штети интересима поступка или не угрожава приватност учесника поступка, када за то постоји интерес јавности. Обавештавање јавности мора бити истинито и тачно, али не сме довести у питање одавање службене тајне, државне или војне тајне и приликом обавештавања мора се водити рачуна о интересима морала, јавног реда, малолетницима, националним осећањима и заштити приватног живота. Као Главни јавни тужилац подржаћу настојања Републичког јавног тужиоца ради примене модерне комуникационе стратегије како би се приказао стваран рад јавних тужилаштава, између осталог у смислу унапређења рада са медијима и пружања потребних информација. Надаље, залагала бих се за организовање повремених панел дискусија у којима би учествовали јавни тужиоци, као и тужилачки помоћници у оквиру актуелних тема из домена рада јавног тужилаштва, као што је тренутно „породично насиље“, „насиље међу вршњацима“ и друге теме које у датом тренутку изазивају пажњу и интерес јавности, а све у границама и у складу са законом.

4.

НОРМАТИВНИ ПОСЛОВИ И КОРИШЋЕЊЕ РАЧУНАРА У РАДУ ТУЖИЛАШТВА, АНАЛИТИЧКИ И ИНФОРМАТИВНИ ПОСЛОВИ

4.1 Јавни тужилац ће учествовати у припреми законских и других прописа из области организације и рада правосудних органа, положаја и статуса носилаца функција запослених у правосудним органима и другим законима, који се доставе на мишљење јавном тужилаштву.

4.2 У Основном јавном тужилаштву у Сомбору у раду се користе рачунари у сврху обраде текста, за вођење различитих евиденција, у управним стварима, за штампање, у писарници, за рачуноводствене послове, за праћење прописа, судске и јавнотужилачке праксе и у другим пословима тужилаштва. За ефикаснији рад тужилаштва било би неопходно обезбедити јединствени информациони систем за рад тужилаштва, како би се на бржи и једноставнији начин долазило до података о конкретним предметима, кривичним делима и њиховим извршиоцима, казненој политици, олакшало писање извештаја и другим подацима за које је неопходно користити базу података које поседује тужилаштво, уз много мање ангажовање људских ресурса у тужилаштву.

4.3 Ради даљег унаређења рада јавног тужилаштва у остварењу његове функције и обавештавања јавности о стању и кретању криминалитета и о раду тужилаштва на његовом сузбијању, достављаће се периодични извештаји, који буду захтевани од непосредно вишег тужилаштва, те годишњи извештаји о раду Основног јавног тужилаштва у Сомбору, у складу са Планом и програмом рада Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду.

5.

КАДРОВСКА ПОПУЊЕНОСТ

Главни јавни тужилац је дужан да води рачуна о кадровској попуњености радних места и благовремено ћу предузимати мере за попуњу упражњених и непопуњених места, а након одобрења кадровског плана и добијања сагласности биће попуњена радна места у складу са важећим позитивно-правним оквирима, а на основу Правилника. Носилац ових послова је тужилац и у случају потребе за изменом Правилника, иста ће се вршити у складу са законском процедуром.

6.

ОБРАДА ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ И СУДСКЕ ПРАКСЕ

Праћење јавнотужилачке праксе и судске праксе вршиће се преко билтена Апелационог јавног тужилаштва, Републичког јавног тужилаштва и судских билтена. За праћење праксе и упознавање са истом јавних тужилаца, тужилачких помоћника и других запослених задужен је Главни јавни тужилац, као и за праћење стручне литературе коју добија тужилаштво, те службених гласника.

7.

САСТАНЦИ, САВЕТОВАЊА И НАУЧНИ СЕМИНАРИ И СКУПОВИ, СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

7.1 Главни јавни тужилац ће присуствовати свим састанцима по позиву Апелационог јавног тужилаштва, Републичког јавног тужилаштва, те састанцима које сам буде иницирао, а у циљу уједначавања јавнотужилачке праксе, побољшања рада

и функционисања тужилаштва, те обезбеђивања материјалних средстава за несметан рад тужилаштва, као и неопходног људства за изношење плана и програма рада Основног јавног тужилаштва у Сомбору. По потреби ће се одржавати састанци са другим подручним основним јавним тужилаштвима и непосредно вишим тужилашвом ради сагледавања проблема из рада тужилаштва и разматрања актуелних питања из делокруга рада тужилаштва, те ће главни јавни тужилац присуствовати таквим састанцима и саветовањима која буде организовало Апелационо јавно тужилаштво и Републичко јавно тужилаштво.

7.2. Главни јавни тужилац ће иницирати састанке и саветовања са Основним судом у Сомбору, полицијом, Центрима за социјални рад и другим државним органима са којима сарађује у току поступка или који су најчешћи подносиоци кривичних пријава, ради побољшања међусобне сарадње, усмеравања о договора о будућем раду. Главни јавни тужилац и јавни тужиоци ће по могућности и уз сагласност присуствовати на семинарима које организује Правосудна академија, те друга стручна удружења и институције, судови. Учеснике на саветовањима, семинарима и састанцима одређује главни јавни тужилац.

7.3 Сви носиоци јавнотужилачке функције, државни службеници и намештеници имају право на стручно усавршавање и дужност је главног јавног тужиоца да им то омогући у складу са законом и другим прописима који регулишу ту материју.

8.

ПОСЛОВИ УПРАВЕ У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У СОМБОРУ И МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

8.1 Својим радом и посвећеношћу бих се континуирано и непрекидно трудила да на најбољи могући начин руководим управом у јавном тужилашству и да својом личном одговорношћу и радом допринесем правилном и благовременом раду јавног тужилаштва у складу са законом и актом о управи у јавном тужилашству, те бих с тим у вези, и у најбољој вери и у складу са законом одлучивала о правима по основу рада јавних тужилаца и о радним односима државних службеника и намештеника у јавном тужилашству, старајући се непрекидно о самосталности, угледу и ефикасности рада јавног тужилаштва и отклањању евентуалних неправилности у раду као и непристрасној расподели предмета јавним тужиоцима.

Правилником о управи у јавним тужилаштвима одређени су послови управе у које спадају између осталог и старање о одржавању самосталности и угледа јавног тужилаштва, чему дајем приоритет. Поред тога не мање је важна обавеза главног јавног тужиоца да се стара о уједначеном и благовременом поступању и коришћењу најефикаснијих метода и техничких средстава у административном пословању, праћењу и проучавању јавнотужилачке праксе, поступању по притужбама и представкама грађана на рад јавног тужилаштва, однос тужилаштва према другим државним органима, грађанима и јавности, заштити тајности података, вођење уписника, помоћних књига, именика и других евиденција.

У вођењу послова управе потребно је посебну пажњу посветити да главни јавни тужилац чува углед тужилаштва у професионалној средини и ван ње, штитећи јавни интерес и поступање без дискриминације по било ком основу.

Питања од значаја за рад јавног тужилаштва се разматрају на седницама колегијума јавног тужилаштва, са акцентом на питања из надлежности јавног тужилаштва, заузимању правних ставова, давању предлога, мишљења и иницијативе о питањима која су значајна за рад и организацију.

У прилогу раду на транспарентности Основног јавног тужилаштва у Сомбору иде и подношење захтева за приступ информацијама од јавног значаја, где се треба истим удовољавати, осим у случају кад странке злоупотребљају ово право. Носилац овог посла је главни јавни тужилац.

8.2 У раду Основног тужилаштва треба израдити финансијски план који ће бити усклађен са реалним потребама тужилаштва.

Финансијска улагања у уређење просторија за рад тужилаштва више нису потребна из разлога што је извршено измештање Основног јавног тужилаштва у Сомбору у зграду некадашње школе „21.октобар“ у Сомбору, који објект је преуређен тако да су створени оптимални услови за рад тужилаштва.

Планирана финансијска средства се имају рационално трошити, са посебним акцентом на трошење средстава која су додељена за трошкове кривичног поступка, с циљем да се исти смање где год за то има могућности. Другим речима, интенција је на примени института који смањују трошкове кривичног поступка. Посебна обавеза главног јавног тужиоца је разматрање питања да се не улази у кривичне поступка у предметима са недовољним доказима и тако на брз и ефикасан, а са друге стране законити начин тужилачким одлукама спречава непотребно трошење средстава.

У погледу трошења средстава за вођење кривичног поступка мора постојати усклађена координација између главног јавног тужиоца и јавних тужилаца са увођењем обавезе поступајућем тужиоцу да унапред и благовремено извести главног јавног тужиоца о потреби ванредног и већег трошења средстава за озбиљније кривичне предмете. Јавни тужилац предузима радње и даје смернице да се један део вештачења усмерава стручним установама које раде у склопу МУП-а РС из разлога што трошкови вештачења ових установа падају на терет њиховог буџета.

8.3 Према Правилнику о управи у јавним тужилаштвима, у јавном тужилаштву које има мање од десет заменика јавног тужиоца (сада јавних тужилаца), као што је конкретно случај у Основном јавном тужилаштву у Сомбору, може се затражити од надлежног министарства за правосудје, да одобри систематизовање радног места секретара јавног тужилаштва за шта ћу се посебно залагати. Према Правилнику наиме, секретар помаже јавном тужиоцу у вршењу послова тужилачке управе и послова заједничких служби према овлашћенима и упутствима јавног тужиоца, руководи и одговара за рад писарнице, дактилобироа, учествује у припреми и изради нормативних аката које доноси јавни тужилац и стара се о њиховом извршењу и врши друге послове по налогу јавног тужиоца или лица које он овласти.

9.

ПОЈЕДИНИ АСПЕКТИ ПОСТУПАЊА У КРИВИЧНИМ ПОСТУПЦИМА

9.1. Примена одлагања кривичног гоњења

Ову могућност је потребно примењивати у великој мери у циљу уштеде на трошковима кривичног поступка, са једне стране, а са друге стране у циљу ефикасног окончања поступка за лакша кривична дела и према лицима која нису осуђивана. Наредбама се налаже уплата новчаних износа у хуманитарне сврхе, накнаде штета оштећенима, плаћање обавеза по основу доприноса за издржавање, хуманитарни рад и психосоцијални третмани за извршиоце кривичног дела насиље у породици.

Овај институт се може применити у од око 20-30% у односу на све заprimљене предмете у текућој години, и овај стандард сматрам прихватљивим, те сматрам да се треба наставити са применом овог института у наведеној мери, јер даје позитивне ефекте у смислу уштеда и ефикасности.

9.2. Примена споразума о признању кривичног дела

Показује врло позитивне ефекте, како са аспекта казнене политике, тако и са аспекта ефикасног окончања поступка и уштеде у трошковима кривичног поступка.

У претходној 2023. години у Основном јавном тужилаштву у Сомбору заведено је укупно 26 предмета у СК уписник, који се односе на 26 лица (само око 2 процента) што сматрам малим бројем те се у том правцу мора предузети адекватнија иницијатива од стране јавних тужилаца да дође до закључења споразума кад год се за то стекну услови, нарочито у почетним фазама поступка. Посебна пажња се има поклонити на уједначавање казнене политике за одређена кривична дела, водећи рачуна о индивидуализацији кривичне санкције према личности окривљеног и околностима под којима је извршено кривично дело. Носилац овог посла је главни јавни тужилац.

10.

САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И МЕЂУНАРОДНА ПРАВНА ПОМОЋ

10.1. Сарадња са другим државним органима

Посебан значај треба ставити на сарадњу са Полицијском управом у Сомбору, јер благовременост информација које доставља полиција су од огромног значаја за даље вођење кривичног поступка. Потребно је периодично вршити едукацију службених лица у полицији ради побољшања рада на кривичним предметима, на

практичној примени одредаба Законика о кривичном поступку, које се односе на овлашћења службених лица у предкривичном поступку.

У погледу сарадње са Министарством финансија – Одсека пореске полиције, сматрам да тужилаштво мора имати додатну едукацију везану за пореска кривична дела, као сложених и специфичних и зато треба уложити напоре да тужиоцима буде пренета суштина модуса поступања извршилаца ових кривичних дела, и зато ћу се залагати за изналагање могућности за побољшање стручне помоћи тужиоцима у раду на овим кривичним предметима, ангажовањем стручних лица.

У погледу сарадње са Центрима за социјални рад и поред постојања Протокола о сарадњи више државних органа у спречавању насиља у породици, сматрам да се треба радити на побољшању иницијативе од стране Центара, у делу када кроз свој рад дођу до сазнања да је дошло до извршења кривичних дела насиља у породици и евентуално недозвољених полних радњи. Сарадњу треба наставити са акцентом да се успостави непосредна комуникација са тужиоцима, уз инсистирање од стране тужиоца да стручна лица Центра за социјални рад остваре бољу сарадњу са тужилашвом у пружању правих информација о породичном насиљу.

На подручју надлежности Основног јавног тужилаштва у Сомбору постоји Повереништво за изршење алтернативних кривичних санкција и потребно је инсистирати на обавештавању Повереника о свим њиховим проблемима у пракси и новим модалитетима рада, а ради отклањања препрека у сарадњи.

10.2 Применом одредаба Закона о пружању међународне правне помоћи у кривичним стварима, и то како у случајевима пружање међународне правне помоћи по замолницама надлежних органа других држава, тако и у ситуацији када Основно јавно тужилаштво у Сомбору упућује замолнице за пружање правне помоћи кад за то постоје услови, остварује се брза размена података и доказа са надлежним органима других држава.

10.3 Потребно је обезбедити доследну примену мера утврђених Планом интегритета и редовно обавештавати Агенцију за борбу против корупције у вези са спровођењем истих.

11.

ЕТИЧКИ КОДЕКС

За тужиоце треба навести цитат из Стандарда IAP (Стандард бр.1) који гласи да су тужиоци дужни да у сваком тренутку чувају углед и част своје професије, да се у сваком тренутку понашају професионално у складу са законом и правилима и етиком своје професије, да у сваком тренутку поштују највише стандарде интегритета и пажње, да буду увек информисани и у току са релевантним развојем у области права, да настоје да буду доследни, независни и непристрасни и да их други таквима виде, да увек штите окривљеног на правично суђење и посебно да обезбеде да докази који су повољни за оптуженог буду обелодањени у складу са законом и захтевима правичног суђења, да увек служе јавном интересу и штите јавни интерес, поштују и истичу универзални појам људског достојанства и људских права.

У свом раду главни јавни тужилац стално прати поштовање Етичког кодекса јавних тужилаца Републике Србије и поштовање етичких принципа: самосталности, непристрасности, поштовање права, одговорност и брига за професионалне дужности, професионалност и достојанство; и основних дужности носилаца јавнотужилачке функције да у сваком моменту и без обзира на околности врше дужности и предузимају службене радње у складу са националним и међународним законодавством; увек имају на уму да поступају у име друштва и у јавном интересу и да теже да постигну равнотежу између општег интереса друштва и интереса и права појединца.

Основна сврха етичког кодекса је да пружи позитиван модел понашања а не да утврди низ забрана, с једне стране, док је с друге стране и инструмент који тужиоци треба да искористе да би се одбранили од недоличних притисака и утицаја.

Како би се обезбедило и одржало поштовање и усвајање начела садржаних у етичком кодексу, надрежени морају да руководе тако што ће пружати пример осталима, те да обрате пажњу на тзв блаже одредбе етичког кодекса као што су оне које се односе на пристојност, учтивост и правичност према колегама. Пријатно радно окружење представља услов за одрживост интегритета.

Значајна кршења етичког кодекса могу представљати дисциплински прекршај и у том смислу неопходна је доследна примена Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, којим је уређена дисциплинска одговорност, дисциплински орган, дисциплински поступак, другостепени поступак и основни за жалбу.

12.

ЗАКЉУЧАК

Улога јавних тужилаца је кључна у кривичном поступку с обзиром да представљају државу, отпочињу и спроводе кривични поступак и омогућавају задовољење правде с главним циљем спровођења владавине права.

Обзиром на досадашње радно искуство и остварене резултате као јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Сомбору, сматрам да сам својим досадашњим радом и вршењем јавнотужилачке функције оправдала поседовање стручности, оспособљености и достојности, које бих у даљем свом раду и вршењу функције главног јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Сомбору и даље јачала и унапређивала, а све у интересу правилног и благовременог функционисања рада овог органа, у духу основне улоге јавног тужилаштва у складу са законом, те допринела још већој ефикасности рада Основног јавног тужилаштва у Сомбору, јачања поверења јавности у јавно тужилаштво уз међусобну сарадњу носилаца јавнотужилачке функције и запослених државних службеника и намештеника на највишем нивоу који ће обезбедити правилан, благовремен и без неправилности рад, све у духу владавине права и правне државе.

Изградња друштва заснованог на владавини права захтева између осталог паметне и храбре тужиоце, мотивисане жељом да обезбеде спровођење правде у сваком предмету који воде за шта ћу се у сваком тренутку неизмерно старати и у томе срчано истрајавати.